

СТАНОВИЩЕ

За научната продукция и преподавателската дейност на **доцент доктор Борис Филипов Манов**, участващ в обявления от ЮЗУ „Н. Рилски“ в Държавен вестник бр. 59 от 29. 07. 2016 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ по: Професионално направление: 3.3. Политически науки; Научна специалност: Политология (История на политическите учения и теория на политиката)

от Доц. дпн Минчо Христов

(ТУ - София, катедра „Правни и хуманитарни науки“)

I. Обща характеристика на трудовете на участника в конкурса.

Научните трудове, предложени от кандидата отразяват тематичното направление на конкурса: история на политическите учения и теория на политиката, поради което те могат да бъдат приети за рецензиране. Трудовете са: две монографии (едната на руски език, издадена в Германия), едно учебно пособие - антология с възпитателна студия от автора, две обособени части (раздел и глава) в колеktivни монографии - едната в съавторство със студенти от ЮЗУ „Н. Рилски“, другата на английски език в монография издадена в Полша, една студия и 18 статии на български, руски и английски език, публикувани в страната и зад граница в периода 2005-2016 години.

Представените публикации не повтарят публикациите за придобиване на научната степен „доктор“ и научното звание „доцент“ и отговорят на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“.

II. Кратки биографични данни

Борис Филипов Манов е доцент (1991 г.), доктор по философия (1988 г.). От 1980 до 1992 година работи като преподавател във ВВСУ „Л. Каравелов“-София, а от 2000 г. е доцент в ЮЗУ „Н.Рилски“ в катедра „Философски и политически науки“, Философски факултет. От 2014 г. е Ръководител на катедрата, а от 2015 г. е Декан на Философския факултет.

Доц. Д-р Борис Манов е утвърден учен и уважаван преподавател както в ЮЗУ „Н. Рилски“, където е водил и води над 10 лекционни курса в различни факултети, така и в страната и извън нея. Има множество участия в престижни

научни конференции и публикации в авторитетни списания и издания, член е на редица научни организации и на редколегиите на български и чужди политологични и философски списания, отговорен редактор на научното списание „Годишник на Катедра „Философски и политически науки“.

Посочените данни дават основание да се направи извода, че кандидатът има натрупан солиден научен и преподавателски опит и целенасочена научно-преподавателска кариера, предполагащи заслужено присвояване на акедемичната длъжност професор.

III. Основни моменти в научните трудове на кандидата.

В настоящото становище ще спра вниманието си върху основната монография на кандидата, тъй като в нея се изразяват в най-пълна степен неговите творчески търсения и научни приноси. **„Парадигми и доктрини в европейската политическа мисъл. Теория и история на политологичната историография“** е издадена от УИ „Неофит Рилски“ в 2014 и е в обем от 371 страници.

В монографията се осъществява оригинално и креативно изследване на проблемите на теорията и историята на политологичната историография. В първата част се обосновават и очертават теоретичните параметри на парадигмално-доктриналния подход в историко-политологичното познание, а във втората се експлицира методологичната действеност на този подход при анализа на историята на европейската политическа мисъл от античността до наши дни. Книгата е предназначена за преподаватели, научни работници, докторанти и студенти от областите на политическото, философското, социологическото, културологическото, историческото познание, както и за всички читатели, интересувани се от историята на социално-политическата и философската мисъл.

Изследването си поставя три изследователски задачи: първа – да обоснове необходимостта от и да очертае същността и съдържанието на парадигмално–доктриналния подход; втора - да покаже иновативността и евристичните възможности от неговото приложение в изследването на историята на политическото познание; и трета - „пропеедвична“: задачата да служи и като „методологично“ ръководство, и като „информационен“ източник за „четящата публика“ - главно за докторанти, магистранти и студенти от хуманитарните специалности на висшето образование.

Основните теоретични тези и приносни идеи се изразяват главно в следното:

Формулира се позицията за съществуването на два подхода в политологичната историография – хронологичен и рефлексивен и се доказва идеята за методологичната продуктивност на рефиксивния подход. Разработва се възгледа за съществуването на три метода в съвременната рефлексивна политологична историография: на философско-методологичния историзъм, на контекстуализма и на парадигмалния подход. Обосновава се и се защитава позицията, че парадигмалният подход се „намира“ „между и над“ другите два, като се стреми да преодолее техните крайности и да „снее“ „положителните“ им страни, като ги „впише“ в един нов „синоптичен“ „философско-контекстуален“ подход.

Това схващане, първо, дава възможност историята на политическото знание да не се представя като „хронологията“ на неговото съществуване, нито само като линеен кумулативен процес на натрупване на политически идеи или съвкупност от отделни „контекстуални“ аналитични текстове, а като „реконструкция“ („възпроизвеждане“) на това съществуване, т.е. да се представи теоретичен модел на диалектическото „ставане“ на историята на политическата мисъл.

Второ, то, на основата на разглеждането на политическите парадигми като най-общи мисловни „матрици“, определящи познавателния „код“ на обяснение и осмисляне на политическото, води към формулирането на идеята, че историята на европейската политическа мисъл представлява тристепенен процес не просто на смяната, а на „възхождането“, т.е. на отрицанието и надграждането (прекъсване на „продължителността“ и кумулативност) на три политически парадигми: космологично-теологичната, социално-хуманистичната и космологично-хуманистичната парадигми. Така тази история „придобива“ своя вътрешна логика и подреденост, появата и смяната на едни или други политически идеи, тяхното съдържание и послания се „виждат“ през перспективата на цялостното съществуване и еволюция на политическото знание и неговото приложение в практиката на обществото.

Трето, то дава възможност да се „верифицира“ методологичната действеност и евристичност на синоптичния парадигмален подход, намириши израз не само в изработването на общата обяснителна схема, но и при разкриване на съдържанието на отделните политически доктрини, което дава огромни възможности (перспективи) за осъществяване не на „възпроизвеждащ“, а на „мисловен“, „творчески“ изследователски и образователен процес. Тук от особено значение е формулирането на „третата“ парадигма и свързаната с нея „ноосферична“ доктрина, които определят и ще определят „посоката“ на развитието на политологичното познание в началото на XXI век и предстоящото по-близко или по-далечно бъдеще на човечеството.

Трябва специално да се подчертае, че не по малко значима от гл. т. както на дълбочината на научния анализ, така особено от гл.т. на актуалността и дискуссионността в съвременното политическо и геополитическо научно пространство е и другата представена за участие в конкурса монография на автора - „Евразийство в България. Научно-исторически анализ“, публикувана на руски език в Академично издателство “Palmarium Academic Publishing”, 2014, Саарбрюкен, Германия. В нея се осъществява изследване на историята на възникването и развитието на евразийството като теория и идеология и оригинален анализ на взаимовлиянието между евразийската доктрина и българската философско-политологична мисъл от 20-30 години на XX век и формулиране и „емпирично“ аргументиране на тезата за наличието на съществено въздействие на идеите на българските автори върху изграждането на евразийската концепция. Разработва се актуалния проблем за моделите на развитие на обществото в епохата на глобализация и се обосновава идеята за евразийството като теоретико-идеологична алтернатива на моноцентричния, неолиберален глобализационен модел. Разкриват се възможностите и перспективите, които дава възприемането на евразийския проект за настоящото и бъдещото съществуване на България.

Тези идеи са предмет на анализ, аргументация и защита и в няколко други представени за участие в конкурса публикации на кандидата: Приложение евразийской политической методологии к проблемам современной эпохи, Век науки и образования, №№ 12-14, Астана, Казахстан, 2012, (статията е публикувана на руски език); Евразийският проект като модел за устойчиво развитие и неговата интерпретация в България, в *Inovativ behavior, entrepreneurship and sustainable development*, Sofia, 2014; Препрочитайки Шпенглер: залязва ли съвременният Запад? В: Диалогът Изток-Запад: многопосочност на прочитите, УИ „Неофит Рилски“, Благоевград 2015.

Доц. д-р Борис Манов участва в конкурса и с особено важното от гл.т. на неговата преподавателска дейност **учебно пособие** „Класически политически доктрини. Автори и идеи. Антология.“ УИ „Н.Рилски“, 2010, 454 с.. „Антологията“ представлява единство от въведение, представящо теоретичната концепция на автора за „метода“ на изследване и представяне на историята на политическото мислене и автентични текстове, предхождани от кратка „визитка“ на техните автори. Текстовете включват представителни откъси от някои от най-значимите произведения в историята на политическата мисъл от древността до наши дни и имат преди всичко образователна цел – да послужат като достатъчен и достъпен информационен източник за студентите, изучаващи политически и правни науки, философия, социология, международни отношения, и т.н.

Важно е да се посочи, че за разлика от други подобни издания, където обикновено се търси представителност в обхвата на включените автори за сметка на известна фрагментарност на текстовете, тук се акцентира върху представителността на автентичния текст, върху стремежа да се представи възможно най-пълно неговото логическо, смислово и фактологическо богатство. Така не само се запазва структурата и логиката на оригиналното произведение, но се дава и достатъчно пълна представа за неговите стил, аргументация, полемичност или академичност, за основните му идеи и послания, за неговия „дух“, както и за „духа“ на неговия автор и на историческата епоха, в която то е създадено.

Останалите приложени публикации за участие в конкурса задълбочават и разширяват изследователското поле, посветени са на актуални теми и затвърждават мнението, че кандидатът се отличава с аналитичен, критичен и новаторски поглед и постига значими теоретични резултати.

IV. Препоръки.

Като се имат предвид творческите интереси на доц. Манов бих препоръчал, както поради актуалността на проблема, така и поради неговата практическа значимост да продължи по-целенасочено работата си по анализиране и осмисляне ролята на евразийския политически проект и на неговото значение за развитието на Европейския съюз и на България по-конкретно. Къде е мястото на България, имайки предвид събитията свързани с бежанската криза, процесите на противопоставяне на определени страни членки на ЕС, и разбира се новите енергийни проекти.

V. Заключение.

На основата на казаното до тук за безспорните достойнства на предложените от кандидата научни трудове и постигнатите теоретични и практически резултати в тях, както и факта, че той обогатява българската политологична и философска мисъл с редица нови идеи и теоретични постановки, предлагам на уважаемото научно жури да гласува единодушно **ЗА присъждането на академичната длъжност професор** по Политология (История на политическите учения и теория на политиката) в ЮЗУ „Н. Рилски“ на доц. д-р Борис Филипов Манов.

02.11.2016 г.

Гр. София

Подпис:

Доц. дпн Минчо Христов